

Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Η Δ Η Μ Ο Κ Ρ Α Τ Ι Α

Αθήνα 18/2/2016

ΑΠ: 366

Προς τους
Ιατρικούς Συλλόγους
της Χώρας

Κυρία/ε Πρόεδρε,

Σας διαβιβάζουμε το εξής έγγραφο:

1. Υπουργείου Υγείας, Γεν.Δ/ση Ανθρωπίνων Πόρων & Διοικ.Υποστήριξης, Δ/ση Ανάπτυξης Μονάδων Υγείας, Τμήμα Προστασίας Δικαιωμάτων Ασθενών, αριθμ.πρωτ. Α3δ/ΕΜΠ.Γ.Π. οικ.320 (ΑΠ ΠΙΣ: 362/17.2.2016), με θέμα: «Πρόσβαση στον ιατρικό φάκελο ασθενούς», με τη παράκληση όπως ενημερώσετε τα μέλη περιοχής ευθύνης του Συλλόγου σας.

Για τον Π.Ι.Σ

Εμμανουήλ Ηλιάκης
Προϊστάμενος Διοικ.Υπηρεσιών

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ (Π.Ι.Σ.)

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ 3 & ΨΗΛΑΝΤΟΥ • 106 75 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ.: 210 7258660, 210 7258661, 210 7258662, FAX: 210 7258663
PANHELLENIC MEDICAL ASSOCIATION • 3, PLOUTARCHOU & IPSILANDOU Str., 106 75 ATHENS • HELLAS
www.pis.gr • e-mails: ΚΕΝΤΡΙΚΟ: pisinfo@pis.gr • ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ: pis@pis.gr • ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ: pisref@pis.gr
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ: pislog@pis.gr • ΔΙΕΘΝΕΣ: pisinter@pis.gr, pisinter1@pis.gr
ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: pismember@pis.gr

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΑΣΘΕΝΩΝ

Αθήνα, 10 /2/2016
Αρ.Πρ.:Α3δ/ΕΜΠ.Γ.Π.οικ. 320

Ταχ. Δ/ση :Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας :10187 - Αθήνα
Πληροφορίες : Χρ. Σακελλαρίου
Τηλέφωνο : 213-2161423
Φαξ : 210 5232953
E-Mail :rights@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ: 1) κ. Διοικητές όλων των
Υγειονομικών Περιφερειών
(Πίνακας διανομής)

(Προκειμένου να κοινοποιήσουν
το παρόν έγγραφο στα Νοσοκομεία
αρμοδιότητάς τους)

2) Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο
Πλουτάρχου 3 – Τ.Κ. 10675
Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Πρόσβαση στον ιατρικό φάκελο ασθενούς»

Επειδή η Υπηρεσία μας έγινε αποδέκτης παραπόνων και καταγγελιών αναφορικά με την παρεμπόδιση πρόσβασης σε πληροφορίες του ατομικού ιατρικού φακέλου ασθενούς καθώς και άρνηση χορήγησης αντιγράφων εκ του ιατρικού φακέλου ασθενούς, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στοιχεία που αφορούν σε ζητήματα υγείας, τα οποία και καταχωρούνται στον ιατρικό φάκελο του ασθενούς, θεωρούνται ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, ωστόσο επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η συλλογή και επεξεργασία τους, εφόσον εκτελείται από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με την παροχή υπηρεσιών υγείας και υπόκειται σε καθήκον εχεμύθειας ή σε συναφείς κώδικες δεοντολογίας, υπό τον όρο ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ιατρική πρόληψη, διάγνωση, περίθαλψη ή διαχείριση υπηρεσιών υγείας (άρθρ. 7, παρ. δ', ν. 2472/1997). Το άρθρο 14 του ν. 3418/2005 σχετικά με τον Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας ορίζει μεταξύ άλλων, ότι: «1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το

οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α'). 2. Τα ιατρικά αρχεία πρέπει να περιέχουν το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, το φύλο, την ηλικία, το επάγγελμα, τη διεύθυνση του ασθενή, τις ημερομηνίες της επίσκεψης, καθώς και κάθε άλλο ουσιώδες στοιχείο που συνδέεται με την παροχή φροντίδας στον ασθενή, όπως, ενδεικτικά και ανάλογα με την ειδικότητα, τα ενοχλήματα της υγείας του και το λόγο της επίσκεψης, την πρωτογενή και δευτερογενή διάγνωση ή την αγωγή που ακολουθήθηκε. 3. Οι κλινικές και τα νοσοκομεία τηρούν στα ιατρικά τους αρχεία και τα αποτελέσματα όλων των κλινικών και παρακλινικών εξετάσεων. 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 6. Ο ιατρός τηρεί τα επαγγελματικά του βιβλία με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται το ιατρικό απόρρητο και η προστασία των προσωπικών δεδομένων. 7. Στα ιατρικά αρχεία δεν πρέπει να αναγράφονται κρίσεις ή σχολιασμοί για τους ασθενείς, παρά μόνον εάν αφορούν στην ασθένεια τους. 8. Ο ασθενής έχει δικαίωμα πρόσβασης στα ιατρικά αρχεία, καθώς και λήψης αντιγράφων του φακέλου του. Το δικαίωμα αυτό, μετά το θάνατο του, ασκούν οι κληρονόμοι του, εφόσον είναι συγγενείς μέχρι τετάρτου βαθμού. 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση στα ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες, β) σε άλλα όργανα της Ελληνικής Πολιτείας, που με βάση τις καταστατικές τους διατάξεις έχουν τέτοιο δικαίωμα και αρμοδιότητα. 10. Ο ασθενής έχει το δικαίωμα πρόσβασης, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, στα εθνικά ή διεθνή αρχεία στα οποία έχουν εισέλθει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν».

Αναφορικά με τα πρόσωπα τα οποία νομιμοποιούνται να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες του ατομικού ιατρικού φακέλου, εκ των διατάξεων των δύο προαναφερόμενων νόμων (ν. 2472/1997 και 3418/2005) προκύπτει ότι:

Δικαίωμα πρόσβασης στα ιατρικά αρχεία, καθώς και λήψης αντιγράφων του φακέλου του έχει ο **ασθενής**. Το δικαίωμα αυτό, μετά το θάνατό του, ασκούν οι **κληρονόμοι** του εφόσον είναι συγγενείς μέχρι τετάρτου βαθμού. Στην έννοια του ασθενούς συμπεριλαμβάνεται και ο **νόμιμος αντιπρόσωπός του**. Ως τέτοιος, λογίζεται ο γονέας, ο ασκών τη γονική μέριμνα, ο δικαστικός συμπαραστάτης, ο προσωρινός δικαστικός συμπαραστάτης ή το νομίμως από τον ασθενή εξουσιοδοτούμενο πρόσωπο, π.χ. πληρεξούσιος δικηγόρος. Τα ανωτέρω δεδομένα που αφορούν στην υγεία, γνωστοποιούνται στον εκάστοτε δικαιούχο μέσω του γιατρού.

Τρίτος, πέραν των ανωτέρω προσώπων, μπορεί, εφόσον έχει έννομο συμφέρον (άρ. 14 παρ. 9^α ν. 3418/2005), με αίτηση που υποβάλλει προς τον αρμόδιο εισαγγελέα, να ζητήσει να του χορηγηθούν στοιχεία που συνιστούν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Στην περίπτωση αυτή, ο εισαγγελέας, διαβιβάζει τη σχετική αίτηση στο νοσηλευτικό ίδρυμα με τη σημείωση ότι αυτό, υποχρεούται, πριν τη χορήγηση οιονδήποτε στοιχείων, να ζητήσει την άδεια

της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Στις περιπτώσεις τρίτου δηλαδή, το νοσηλευτικό ίδρυμα, προκειμένου να χορηγήσει στοιχεία από τον ιατρικό φάκελο, θα πρέπει προηγουμένως να ζητήσει και να λάβει άδεια από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (αρ. 7 ν. 2472/1997).

Κατ' εξαίρεση, δικαίωμα πρόσβασης έχουν και οι **δικαστικές και εισαγγελικές αρχές**, ή άλλα όργανα της ελληνικής πολιτείας βάση των καταστατικών τους αρχών (άρ. 14 παρ. 9 ν. 3418/2005).

Επισημαίνεται δε, ότι τα ανωτέρω δικαιώματα πρόσβασης στις πληροφορίες του ατομικού ιατρικού φακέλου, ισχύουν πλήρως και για τους **ασθενείς-άτομα με ψυχικές διαταραχές**, ακόμη κι αν ο υπεύθυνος ψυχίατρος εκτιμά ότι, η χορήγηση των ανωτέρω στοιχείων μπορεί να οδηγήσει στη διατάραξη της ψυχικής υπόστασης του ασθενούς, σύμφωνα και με σύσταση της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου Προστασίας Ατόμων Με Ψυχικές Διαταραχές.

Τέλος, τα δικαιώματα πληροφόρησης, ενημέρωσης και πρόσβασης στον ιατρικό φάκελο ασθενούς, κατοχυρώνονται και από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., την Ευρωπαϊκή Χάρτα για τα Δικαιώματα των Ασθενών, και τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής με θέμα «Τα δικαιώματα του ασθενούς».

Τέλος, παρακαλούμε, προς τήρηση των ανωτέρω, οι Υγειονομικές Περιφέρειες να γνωστοποιήσουν το έγγραφο στα νοσοκομεία αρμοδιότητάς τους, και ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος να μεριμνήσει, ώστε να λάβουν γνώση όλα τα μέλη του.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΑΤΣΙΚΑΡΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

- 1) Γρ. κ. Υπουργού
- 2) Γρ. κ. Αναπλ. Υπουργού
- 3) Γρ.κ.κ. Γεν. Γραμματέων
- 4) Γρ. κ. Προϊσταμένης Γεν. Δ/σης
Ανθρ. Πόρων & Διοικ. Υποστήριξης
- 5) Δ/ση Ψυχικής Υγείας
- 6) Διεύθυνση Ανάπτυξης
Μονάδων Υγείας – Τμήμα Δ'

Κοινωνία

1) Ειδική Επιτροπή Ελέγχου Προστασίας
Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές
Διαταραχές

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

1) 1^η Υ. ΠΕ. ΑΤΤΙΚΗΣ

Ζαχαράκης 3 - Τ.Κ. 11521 - Αμπελόκηποι

2) 2^η Υ. ΠΕ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ & ΑΙΤΑΙΟΥ

Θηβών 46-48 - Τ.Κ. 18543 - Πειραιάς

3) 3^η Υ. ΠΕ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Αριστοτέλους 16 - Τ.Κ. 54623 - Θεσσαλονίκη

4) 4^η Υ. ΠΕ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ

Αριστοτέλους 16 - Τ.Κ. 54623 - Θεσσαλονίκη

5) 5^η Υ. ΠΕ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ & ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Μεζούριο - Τ.Κ. 41110 - Λάρισα

6) 6^η Υ. ΠΕ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ,

ΗΠΕΙΡΟΥ & ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Υπάτης 1 & Ν.Ε.Ο. Παρτών - Αθηνών

Τ.Κ. 26441 - Πατρα

7) 7^η Υ. ΠΕ. ΚΡΗΤΗΣ

Ζηβώνης 26 - Τ.Κ. 71201, Τ.Θ. 1285

Ηράκλειο Κρήτης